

Predikan

Tacksägelsedagen 2013, årg. 2

Psalmer: 5, 10, 168, 728, 6.

Pär-Magnus Möller

En dag skall hela skapelsen, allt som är och har varit, stämma in i en gemensam lovsång inför Guds ansikte. Det är denna gemensamma lovsång om är alltings mål och mening. Vi kan ana det genom de profetiska bilderna från gudstjänsten i Jerusalems tempel; psaltarpsalmerna sjöngs och liturgin och offret pågick ständigt som en bild hämtad ur himmelens eviga lovsång. Vi kan se det i vår egen gudstjänst där vi ständigt bär fram våra böner och lovsånger och inte minst när vi firar eukaristin, nattvarden. Eukaristin betyder just tacksägelse. Den djupaste lovsång vi kan frambära till Gud är den då vi tar emot allt vad han gett oss genom brödet och vinet som är Jesu kropp och blod. Det är den största lovsången av alla. I himmelen är allt eukaristi, himmelrikets fest och lovsång – där är allt som det skall vara. Här vid nattvardsbordet få vi bli delaktiga i denna eviga fest...

Vi kan ibland se denna lovsångens bärande kraft i skapelsen, i naturen, med all dess skönhet. Men den lovsångskraft vi kan ana i skapelsen är skadad, den bryts ständigt ner – det är de tragiska villkoren i denna värld sedan Adam och Eva bröt med Gud då de åt av den enda frukt som de inte borde ätit av.

Men trots denna skada kan vi ännu med kraft ana delar av skapelsens okuvliga vilja att lovsjunga skaparen. Vi ser och hör den genom universums oändlighet, havens storhet, växtlighetens överflöd av frukt och bör – skönheten i höstens färger. All denna skönhet är ett utflöde av skapelsens längtan till Gud.

Allt skapat har lagts under tomhetens välde, inte av egen vilja utan på grund av honom som vållade det, men med hopp om att också skapelsen skall befrias ur sitt slaveri under förgängelsen och nå den frihet som Guds barn får när de förhärligas. Vi vet att hela skapelsen ännu ropar som i födslovåndor. Och till och med vi, som har fått Anden som en första gåva, också vi ropar i vår väntan på att Gud skall göra oss till söner och befria vår kropp. Rom 8:20-23

Vår längtan efter skönhet är en längtan efter den fullkomliga lovsången – det är därför vi ständigt gör det vackert omkring oss, därför uppskattar vi konst, musik, litteratur, film teater – allt som är skönt. Det är därför vi också försöker göra oss så vackra vi kan – vi vill vara en del av det sköna – djup inom oss förstår vi alla att vi är skapade till skönhet – det är sådana vi egentligen är: Vackra, sköna, underbara. Därför ger vi inte upp inför syndafallets skada som hela tiden vill bryta ner och förstöra - syndafallets skada, som vill hindra lovsången och pervertera den till bitterhet.

Som ni förstår är lovsång inte bara sång i största allmänhet – det är inte så att vi skall sjunga i kör hela evigheten – vilket visserligen vore himmelrike för vissa, men helvete för andra. Lovsången är den kraft som bär själva livet. Ingen kan nog egentligen förklara vad denna lovsång är – men jag tror alla ändå förstår. Det finns en ton i livet som är själva livet. En ton som gör att vi orkar, en ton som ger oss inspiration, hopp. Vi känner av den tonen när vi drabbas av kärlek till en annan människa, vi drabbas av den då vi ser något vackert, när människor gör goda saker, när vi känner oss fria. Det är denna ton som också drar oss till Gud, som gör att vi ser honom i våra liv och längtar till honom – tron! Det är livets lovsångston som vill ut och förena sig med alla andras lovsång inför Guds ansikte. Den är vår djupaste längtan...

En människas glädje förtärs när denna ton i hennes inre tystas eller överröstas. Sorg, mobbing, utanförskap, utmattning, stress, oförsonade relationer, vilshenhet, rädsla, hat, sjukdom – det är mycket som kan tysta lovsångstonen i hennes inre. Om hörnet väntar istället bitterheten, vilken är lovsångens motsats. Bitterheten gör människan blind för det vackra, för det goda. Det närmsta en bitter människa kan komma kärlek, skönhet, godhet är avundsjukan. Det finns inget mer tragiskt i denna värld än bittra människor.

Jesus såg det då han vandrade här på jorden. Överallt mötte han människor som på olika sätt höll på att tystas. Där fanns de socialt utanförsatta, de spetälska t.ex. Där fanns de som moraliskt dömdes ut av samhället; äktenskapsbryterskan t.ex. Där fanns de som fastnat i girighet och själviskhet; Sakaios t.ex. Där fanns de sjuka, de som höll på att mista sitt livsuppehälle, de vilsna, de rädda. Jesus såg hur lovsången i dessa människors liv höll på att tyna bort. Och han fylldes av sorg när han såg människorna - För att inte tala om den sorg han kände när han fick se alla de som levde på att få andra människors lovsång att tystna; Fariséerna som odlade sin egen rättfärdighet i ljuset av andras svaghet och misslyckande; de rika som sög livslusten ur de fattiga; alla obarmhärtiga som gärna kastat sten på dem vars synd var mer uppenbar än deras egen. Överallt såg Jesus hur lovsången tystande och människor gömde sig bakom ensamhet, oginhet och rädsla – och han såg den förbannade bitterheten gripa om människors livsvilja.

När Jesus föddes berättas det att änglasång bröt igenom himmelen till jorden. Herdarna hörde detta och de förundrades. Det var något i den sången som fick dem att vilja söka upp den nyfödde kungen; – vem var han som fick änglasång att höras mitt i nattens mörker?

Det verkade som om samma ton fortsatte höras omkring Jesus. Det var något oemotståndligt kring honom – han var inte som de andra profeterna, han talade med makt, sade man. Det var någonting med honom som grep om människors

längtan så till den grad att de var villiga att lämna allt för att följa honom. Det var något kring honom som var viktigare än allt, viktigare än arbete, status, karriär...

Någon uttryckte det som så att det utgick kraft från honom. När Jesus rörde vid de sjuka blev de friska, de socialt utanförsatta blev upprättade, syndarna befriade, de sörjande tröstade. När stormen försökte släcka lärjungarna liv ute på sjön tystade Jesus stormens rytande och lovsången började åter ljuda ur lärjungarnas strupar – och de fylldes av tillförsikt och hopp.

Denna ton smittade. När Petrus många år senare vandrade omkring och förkunnade det han varit med om ville folk komma honom så nära de bara kunde: *Man bar ut sina sjuka på gatorna och lade dem på bäddar och bårar för att när Petrus gick förbi åtminstone hans skugga skulle falla på någon av dem.*

Apost 5:15

Det är detta som är kyrkans uppgift – det är detta som är de kristnas uppgift – det är detta som är vår uppgift: Att sprida den lovsång vidare som Jesus tänt i våra liv. Det är därför Jesus kallar oss ljus i mörkret, staden på berget, lampan som lyser för alla i huset...

För att förbli det ljuset, för att förbli rena toner i Guds lovsångskör behöver vi ständigt stämmas av honom. Det är därför vi är här och firar gudstjänst. I syndabekännelsen och förlåtelsen rensas vi från allt som hindrar oss att tro att vi är älskade av Gud. I ordet får vi vägledning och en djupare förståelse vem han som kallat oss är. I nattvardens underbara måltid tar vi emot Jesus själv, hans kropp och hans blod – vi deltar i den himmelska festen och får sjunga med änglar i Julnatten och med alla kristna som hälsar Jesus välkommen in i deras liv: *Helig, Helig, Helig är Herrens Gud Sebaot. Himlarna och jorden är fulla av hans härlighet. Hosianna i Höjden. Välsignad vare han som kommer i Herrens namn, Hosianna i höjden!*

Så stäms vi, likt strängarna i ett piano, mot varandra och av honom som äger instrumentet – och vi får stämma in i och öva den sång som skall ljuda i all evighet. Och när vi välsignade går ifrån denna gudstjänst, in i vardagens nödvändigheter, blir vi till tecken på det rike som skall komma; blir vi till tecken på den barmhärtighet och upprättelse som ger bittra människor hopp och frimodighet. Där vår skugga faller upprättas människor och Guds rike blir synligt.

Psalm 754:2;

När vi i tvivel frågar oss
om vi är rena toner.

Då svarar Gud: Han lovar oss
att Jesus allt försonar:

I Vattnets tecken blir du ren,
som sommarsolens klara sken
i himmelrikets sommar.

Så sänd till oss din Ande, Gud,
som dag från dag oss renar,
som små och spridda toners ljud
till något stort förenar.

Från ton till ton din lovsång når
och klingar som ett skönt accord
bland himmelrikets vindar.